

Aambeien

1. Inleiding

Binnenkort ondergaat u een operatie in verband met aambeien in het ETZ TweeSteden op locatie Tilburg of Waalwijk. In deze folder leest u informatie over de operatie en krijgt u een aantal richtlijnen en adviezen die bijdragen aan uw herstel. In de informatiefolder "Dagbehandeling" of, indien u langer dan een dag wordt opgenomen, in het "ETZ TweeSteden zorginformatie" leest u alles over de voorbereidingen en gang van zaken rondom uw operatie.

2. Oorzaak aandoening/aanleiding behandeling

Aambeien zijn uitgezakte zwellichamen bij de anus. Deze zwellichamen heeft iedereen. Ze bevinden zich aan de binnenkant van de anus, aan het eind van de endeldarm vlak boven de sluitspiers. Zo'n zwellichaam is een sponsachtig netwerk van bloedvaatjes bedekt door een dun laagje slijmvlies. Aambeien zijn dus eigenlijk gezwollen bloedvaten. Soms bloeden ze. Overigens zijn niet alle bloedingen uit de anus het gevolg van aambeien. Ook als u zeker weet dat u aambeien hebt kan dat bloeden door iets anders veroorzaakt worden. Uw arts zal dit verder onderzoeken.

Op zich zijn de gezwollen bloedvaten niet meer dan zwakke plekken. Het wordt pas vervelend als hierop veel druk wordt uitgeoefend. De voornaamste oorzaak hiervan zit in ons eten. Tegenwoordig bevat het voedsel minder vezels. Vezels worden niet verteerd en houden vocht in de darm vast. Hierdoor wordt de ontlasting zacht en week. Het ontbreken van die vezels in de voeding heeft een harde, droge ontlasting tot gevolg. Daardoor verloopt de stoelgang moeilijker. We moeten persen en kracht zetten. De zwakke plekken raken hierdoor geïrriteerd en zwellen op.

Klachten hiervan kunnen zijn:

- Door het uitzakken in en door de sluitspier kan een propgevoel ontstaan. Het slijmvlies op de ambei kan beschadigd raken. Bij het afvegen komt er dan wat helderrood bloed of slijm op het toiletpapier. Tevens kan er wat lekkage optreden van slijm en/of dunne ontlasting ('een bruine streep in de onderbroek').
- Bij verdere toename van het uitzakken kan een zwelling zichtbaar worden. Dit kan pijn door inklemming geven. Ook kan het hygiënische problemen geven: u heeft moeite om de anus goed schoon te vegen na de stoelgang.

- Een enkele keer kan het fors bloedverlies zijn: tijdens de stoelgang kunt u een straaltje bloed in het toiletput verliezen. Soms kan het zelfs tot bloedarmoede leiden.
- Soms zorgen de aambeien voor overrekking van de huid bij de anus en geven een teveel aan huid. Er vormen zich huidflapjes. Hierdoor kan het ook lastig zijn om de billen goed schoon te vegen na de stoelgang. Dit kan vaak poliklinisch verholpen worden.
- Soms vormt zich een bloedstolsel in de aambeï. Opeens is er dan sprake van veel pijn en zwelling. Dit geeft vaak aanleiding tot een bezoek aan de SEH. Meestal is het gebruik van zalf die de kringspier verslapt en het gebruik van laxeermiddelen voldoende. Soms is dit niet voldoende en moet het stolsel weggehaald worden. Dan wordt, na plaatselijke verdoving, een sneetje gezet in de aambeï en het stolsel eruit gedrukt.

3. Leefregel VOOR de behandeling

Aambeien die eenmaal zijn uitgezakt, blijven uitgezakt. Met bepaalde maatregelen en leefregels kan de mate van uitzakken verminderen en daarmee kunnen de klachten verminderen of zelfs verdwijnen:

- Houdt de stoelgang zacht, eet daarom voldoende vezels en drink voldoende.
- Probeer overmatig persen zoveel mogelijk te vermijden.
- Zorg voor wat meer beweging, zeker als u veel zit.
- Als u te zwaar bent, probeer dan wat af te vallen.
- Zalven en zetpillen kunnen de pijn en branderigheid soms doen verdwijnen, maar bieden vrijwel nooit een definitieve oplossing. Als dat nodig is krijgt u pijnstillende middelen.
- Soms is het nuttig een laxeermiddel te gebruiken. Meestal zijn laxeermiddelen die vezels bevatten het prettigst (metamucil, psyllium, volcolon). Wel is het verstandig dit eerst met uw arts te overleggen.

Wanneer ondanks het nemen van bovengenoemde maatregelen en leefregels de klachten toch voort duren, wordt verdere behandeling geadviseerd.

4. Onderzoeken voor de behandeling

Voordat er een behandeling plaats gaat vinden moeten er eerst een aantal onderzoeken gedaan worden. De klachten die aambeien geven kunnen ook voorkomen bij andere afwijkingen van de endeldarm of de anus. Daarom is een onderzoek van de anus, het anale kanaal en het begin van de endeldarm van belang. Zo nodig vindt aanvullend onderzoek plaats, zoals een scopie (kijkonderzoek) van de dikke darm.

Dit gebeurt vooral bij patiënten boven de 50 jaar. Bij jongere patiënten is onderzoek van de anus en het anale kanaal in het algemeen voldoende.

De arts doet het onderzoek in een voor de patiënt onprettige houding, namelijk de linker zijligging. Hij kijkt naar de omgeving van de anus en de anus zelf en voert inwendig onderzoek uit. Ook wordt met een kijkbuisje in de anus gekeken naar het anale kanaal en het laatste stukje van de endeldarm. Hierbij wordt vastgesteld of er aambeien of andere afwijkingen aanwezig zijn. Uw arts bespreekt met u welke onderzoeken nodig zijn. Daarna hoort u of aambeien zijn geconstateerd, of een behandeling noodzakelijk is en zo ja, welke.

5. Behandeling

Een logische behandeling is het terugbrengen van de zwellichamen op hun oorspronkelijk plaats. Het uitzakken is dan verholpen en de aambeien kunnen dan ook geen klachten meer geven (folder rubberbandligatie). Een operatie met ziekenhuisopname is voor aambeien nog zelden nodig. Het operatief verwijderen van aambeien wordt slechts bij uitzondering uitgevoerd.

6. Mogelijke complicaties

Zoals bij elke operatie is er een kans op algemene complicaties. Het is een veilige operatie dus de kans op complicaties is bij een aambeioperatie zeer klein. Daarnaast zijn er een aantal specifieke complicaties mogelijk maar ook hier geldt dat de kans klein is:

- Er kan bloedverlies uit de anus optreden. Meestal stopt dit vanzelf. Een enkele keer niet en wordt op de afdeling een verband aangelegd. Als dit niet helpt of het aanleggen te pijnlijk is, is soms een tweede operatie nodig om de bloeding te stoppen.
- Ook kan het wondgebied zwellen waardoor u het gevoel heeft dat een deel van de aambeien zijn blijven zitten. Dit is zelden het geval en de zwelling verdwijnt in de loop van de dagen tot weken.
- Natuurlijk is er in mindere of meerdere mate sprake van wondpijn. U kunt zich daar op allerlei manieren van bewust zijn (pijn bij de anus, gevoel dat u ontlasting moet hebben etc). Meestal verdwijnt dit snel, maar een enkele keer kan dit hinderlijk lang duren.
- Soms treedt een vernauwing van de anus op door de verlittekening van de inwendige wonden. Tijdelijk oprekken op de polikliniek en door u zelf verhelpt dit. Uw chirurg zal u, zo nodig, hierover adviseren.

7. Na de behandeling (leefregels)

Voordat u naar huis gaat krijgt u informatie over pijnstilling en wondzorg maar daarnaast zijn er nog een aantal leefregels opgesteld:

- Thuis kunt u nog ongeveer 14 dagen laxeermiddelen gebruiken. Het recept hiervoor krijgt u mee vanuit het ziekenhuis.
- Door de inwendige wond kan er wondpijn zijn en kan het krijgen van ontlasting de eerste tijd na de operatie pijnlijk en soms bloederig zijn. Wanneer uw ontlasting door laxerende middelen soepeler is geworden en u de pijnstillende zalf gebruikt, gaat het wat beter. Maar ook dan kan het pijnlijk blijven. Als de ontlasting door de laxeermiddelen te dun wordt en u moeite heeft de ontlasting op te houden, mag u de laxerende middelen uiteraard wat minderen.
- De eventuele uitwendige wondjes bij de anus moeten regelmatig worden verzorgd. Op de afdeling wordt voor ontslag uitgelegd hoe u dat het beste kunt doen. Doorgaans is één of twee keer per dag de anus afdouchen voldoende. De wondjes genezen binnen 2 tot 6 weken.
- Uw gebruikelijke dagelijkse activiteiten kunnen na een dag of twee weer hervat worden.
- 2 – 3 weken na de operatie komt u terug voor controle op de polikliniek.

Afhankelijk van de klachten op dat moment maken wij eventueel nog een vervolgspraak voor een polikliniek bezoek. Ook al zijn de aambeien na behandeling weer op hun normale plaats aangebracht, na jaren kunnen opnieuw klachten ontstaan.

8. Heeft u nog vragen?

Vóór de operatie

- Bij medische vragen kunt u contact opnemen met de polikliniek chirurgie.
- Bij vragen over de verdoving tijdens de operatie kunt u contact opnemen met de polikliniek anesthesiologie.
- Als u voor het afgesproken onderzoek of ingreep bent verhinderd, verzoeken wij u het planbureau daarvan zo snel mogelijk op de hoogte te brengen. In uw plaats kan dan iemand anders worden geholpen.
- Wanneer u koorts heeft, kan de behandeling niet plaatsvinden. Als u twijfelt of u geholpen kunt worden, neem dan - in het geval van een geplande operatie in dagbehandeling - contact op met de dagbehandeling of anders met de polikliniek chirurgie.

Na de operatie

Wanneer zich thuis na de operatie (acute) problemen voordoen, kunt u contact opnemen met:

- De polikliniek chirurgie;
- Buiten kantooruren met de spoedeisende hulp.

9. Waar moet ik in ETZ TweeSteden zijn?

Polikliniek chirurgie Tilburg (Route 72)	013-4655580
Polikliniek chirurgie Waalwijk (Route poli Noord)	013-4655580
Planbureau chirurgie Tilburg (Route 72/73)	013-4654397
Polikliniek anesthesiologie Tilburg (Route 88)	013-4655171
Polikliniek anesthesiologie Waalwijk (Route poli Noord)	0416-682732
Dagbehandeling Tilburg (Route 89, 1 ^{ste} verdieping)	013-4655516
Dagbehandeling Waalwijk (Afdeling 2, 2 ^{de} verdieping)	0416-682316
Verpleegafdeling chirurgie 3A Tilburg (3 ^{de} verdieping)	013-4655357
Verpleegafdeling chirurgie 3B Tilburg (3 ^{de} verdieping)	013-4655352
Spoedeisende Hulp (alléén Tilburg)	013-4655216

10. Tot slot

Wij doen er alles aan om te zorgen dat u naar alle tevredenheid wordt geholpen. Het kan echter voorkomen dat dingen gebeuren waarover u niet tevreden bent. Uw ontevredenheid kunt u aangeven bij de verantwoordelijke medewerker of u kunt de klachtenfunctionaris benaderen door het klachtenformulier in te vullen op de website (www.etz.nl). De klachtenfunctionaris zal zo spoedig mogelijk contact met u opnemen. Kunt u niet overweg met internet? Dan kunt u bellen met of schrijven naar de klachtenfunctionaris:

Tel.nr.: 06-53781700

ETZ TweeSteden
Klachtenfunctionaris
Postbus 90107
5000 LA Tilburg